

10. Sınıf

YENİ

Coğrafya

KAZANIM

DEĞERLENDİRME

TESTİ

ÇEK KOPAR
24 ADET

✓ Yeni Nesil Sorularla

✓ Konu Kazanım Odaklı

✓ Akıllı Tahta Uyumlu

1985'ten beri...

ÖZDEBİR
YAYINLARI

COĞRAFYA

TEST 1

10. SINIF

ojik Oluşumu

4. Dünya'nın oluşumunda yoğunluğu ve sıcaklığı fazla olan maddeler Dünya'nın merkezinde toplanmış, az olanlar ise dış kısmında kalmıştır.

Buna göre, Dünya'nın iç yapısının dıştan içe doğru sıralanışı seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yer kabuğu – Manto – İç Çekirdek – Dış Çekirdek
B) Yer kabuğu – Manto – Dış Çekirdek – İç Çekirdek
C) Yer kabuğu – Dış Çekirdek – Manto – İç Çekirdek
D) Yer kabuğu – İç Çekirdek – Dış Çekirdek – Manto
E) Yer kabuğu – Dış Çekirdek – İç Çekirdek – Manto

5. Kaynağını magmadan alan iç kuvvetlerin, oluşumu ve yeryüzünü etkileme süreleri birbirinden farklıdır.

Buna göre,

- I. epirojenez,
II. volkanizma,
III. deprem,
IV. orojenez

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleşme süresi diğerlerine göre daha kısadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Manto katmanında, yer kabuğuna doğru yaklaşıldıkça sıcaklık düşer ve katılık artmaya başlar.

Buna göre, mantonun yer kabuğuna yakın üst kısmında yer alan bölümü seçeneklerde verilenlerden hangidir?

- A) Litosfer B) Sima
C) Astenosfer D) İç çekirdek
E) Sial

Dünya'nın Teknolojik Oluşumu

1. Günümüz teknolojsi ile Dünya'nın çekirdeğine inmek imkânsız olsa da Japonya'da bulunan Entegre Okyanus Sondaj Programı (IODP) ekibi Büyük Okyanus'ta manto tabakasına ulaşmayı planlıyor.

Yer kabuğunun yapısı düşünüldüğünde çalışma bölgesi olarak Büyük Okyanus'un seçilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En büyük okyanus olması
B) Ekvator üzerinde yer alması
C) Okyanus altlarında yer kabuğunun kalınlığının az olması
D) Sial ve sima katmanlarının geniş yer kaplaması
E) Japonya'nın Büyük Okyanus kıyılarında bulunması
2. Manto, yer kabuğunun altında yer alan konveksiyonel akıntılarının meydana geldiği orta katmandır.

Buna göre,

- I. Dünya'nın toplam hacminin üçte ikisinden fazlasını oluşturur.
II. Yoğunluğu en fazla olan katmandır.
III. Yer kabuğunda meydana gelen tektonik kökenli olayların kaynağıdır.
IV. Sıcaklığı yaklaşık 6000 °C'dir.

özelliklerinden hangileri manto katmanına aittir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
3. Yer kabuğu, Yer'in üst kısmında bulunan soğumayla katılmış ve dış katmandır.

Buna göre aşağıda verilen özelliklerden hangisi yer kabuğuna ait değildir?

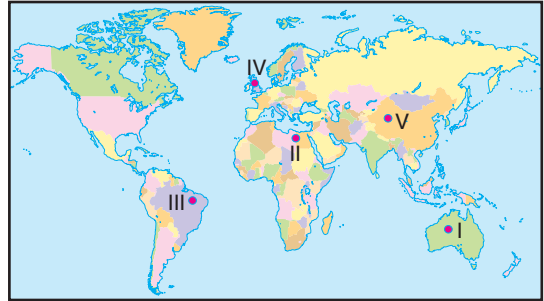
- A) Sial (granitik kabuk) ve sima (bazaltik kabuk) katmanlarından oluşur.
B) Okyanus altlarında kalınlığı azdır.
C) Sial katmanında silisyum ve alüminyum elementleri çoğunluktadır.
D) Bileşiminde magnezyum ve demir elementleri daha fazladır.
E) Sima katmanına okyanusal kabuk da denir.

4. Dünya'nın oluşumunda yoğunluğu ve sıcaklığı fazla olan maddeler Dünya'nın merkezinde toplanmış, az olanlar ise dış kısmında kalmıştır.

Buna göre Dünya'nın iç yapısının dıştan içe doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yer kabuğu – Manto – İç çekirdek – Dış çekirdek
B) Yer kabuğu – Manto – Dış çekirdek – İç çekirdek
C) Yer kabuğu – Dış çekirdek – Manto – İç çekirdek
D) Yer kabuğu – İç çekirdek – Dış çekirdek – Manto
E) Yer kabuğu – Dış çekirdek – İç çekirdek – Manto

5. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralanmış ülkelerden hangisinde sial katmanı diğerlerine göre daha kalındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Mantonun, yer kabuğuna yakın üst kısmında yer alan bölümüne denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

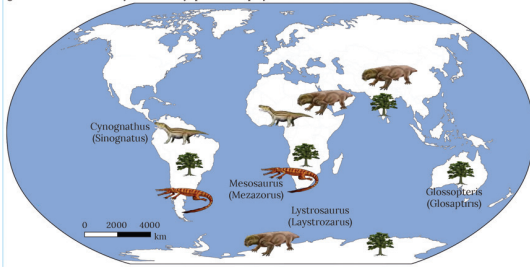
- A) litosfer B) sima
C) astenosfer D) iç çekirdek
E) sial

7. I. Hacim
II. Sıcaklık
III. Kalınlık
IV. Yoğunluk

Yukarıdakilerden hangileri manto katmanında diğer katmanlara göre daha fazladır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8.

Dünya'nın tektonik oluşumunu anlatan öğretmen, bazı bitki ve hayvan türlerine ait fosillerin bulunduğu bu haritayı tahtaya asmış ve öğrencilere "Aralarında binlerce kilometre uzaklık bulunan kıtalarda aynı fosil örneklerinin bulunmasını nasıl açıklayabilirsiniz?" sorusunu yöneltmiştir.

Öğrencilerden;

Ekin: Yer kabuğu geçmişte tek bir kıtadan oluşmaktaydı.

Can: Aynı tür canlıların yaşadığı enlemlerin değeri yaklaşık aynıdır.

Suzan: Benzer iklim koşullarına sahiptir. cevaplarını vermiştir.

Buna göre öğretmenin sorusuna hangi öğrenciler doğru cevabı vermiştir?

- A) Yalnız Ekin B) Yalnız Can
C) Yalnız Suzan D) Ekin ve Can
E) Can ve Suzan

9. Dünya'nın iç yapısı yoğunluk, sıcaklık ve kalınlık bakımından birbirinden farklı katmanlardan oluşur.

Buna göre,

- I. Kalınlığı diğer katmanlara göre azdır.
II. Farklı tür kayalardan oluşur.
III. Derinliklere inildikçe yoğunluğu azalır.
IV. Diğer katmanlara göre sıcaklığı fazladır.

özelliklerinden hangileri yer kabuğuna aittir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

10. I. Deprem dalgaları
II. Bitkiler
III. Volkanizma
IV. Fosiller

Yukarıda verilenlerden hangileri yerin iç yapısı hakkında bilgi edinmemizi sağlar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Alman bilim adamı Alfred Wegener'e göre kıtalar tek parça hâlindeyken zamanla ayrılarak bugünkü hâline gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Wegener'in teorisini desteklemek için öne sürdüğü kanıtlardan biri değildir?

- A) Kıta kenarlarının birbirine uyumlu olması
B) Benzer sürüngen fosillerinin farklı kıtalarda bulunması
C) Antarktika kıtasında bitki ve hayvan fosillerinin bulunması
D) Büyük iklim olayları sonucu dinazorların yok olması
E) Benzer yaştaki kayaların farklı kıta kenarlarında yer alması

12. Bilim insanlarının yaptığı araştırmalar yer kabuğunun tek parça hâlinde olmadığını yapboz gibi birbirine geçmiş levha adı verilen parçalardan oluştuğunu kanıtlamıştır.

Levha adı verilen bu parçaların magma üzerinde hareket etmesini sağlayan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dalga aşındırması
B) Deprem dalgaları
C) Okyanus akıntıları
D) Konveksiyonel akımlar
E) Buzul hareketleri

Jeolojik Zamanlar

1. Jeolojik devirlerde, birbirinden farklı olaylar meydana gelmiş ve o devrin özelliklerini oluşturmuştur.

Buna göre;

- I. taş kömürü yataklarının oluşması,
- II. Pangea'nın oluşması,
- III. insan hayatının başlaması,
- IV. Tetis Denizi'nin oluşması

olaylarından hangileri Paleozoyik Dönem'de (I. Jeolojik Zaman) meydana gelmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

2. • Bakteri ve alglerin oluşması
• Atmosferin oluşmaya başlaması
• Sular ve kayaçların oluşmaya başlaması

Bu olayların meydana geldiği jeolojik zaman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tersiyer
B) Kuaterner
C) Mesozoyik
D) Paleozoyik
E) Prekambriyen

3. Dünya'nın oluşumundan itibaren meydana gelen olaylar ve bu olaylar arasındaki ilişki jeolojik zamanları oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi II. Jeolojik Zaman'da (Mesozoyik) meydana gelmiş olaylardandır?

- A) Sürüngenlerin, balıkların ve kara bitkilerinin ortaya çıkması
B) Dünya genelinde şiddetli volkanizmaların yaşanması
C) Ammonitler ve dinazorların yaşaması
D) Kıtaların bugünkü görünümünü alması
E) Buzul Devri'nin başlaması ve bitmesi

4. Dünyadaki önemli sıradağlar, değişik jeolojik dönemlerde meydana gelen orojenik hareketlerle oluşmuştur.

Buna göre;

- I. Himalaya,
- II. And,
- III. Ural,
- IV. İskandinav

dağlarından hangileri daha eski dönemde oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

5. Dünya'nın oluşumundan itibaren meydana gelen olaylar ve bu olaylar arasındaki ilişki, kronolojik bir sistemle jeolojik zaman cetveli adı verilen tablo ile gösterilir.

Buna göre bu zaman cetvelindeki dönemlerin ayrılmasında;

- I. yeryüzü şekillerinin oluşumu ve değişimi,
- II. iklimlerde meydana gelen değişimler,
- III. bazı canlı türlerinin ortaya çıkması ya da yok olması

olaylarından hangileri esas alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Anadolu, değişik jeolojik zamanlarda meydana gelmiş birçok özelliğe sahiptir.

Buna göre;

- I. Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları'nın oluşması,
- II. volkanik dağların büyük bölümünün oluşması,
- III. Ege Denizi'nin oluşması,
- IV. İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'nın oluşması

olaylarından hangileri Kuaterner'de meydana gelmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. "Türkiye'de, Paleozoyik Dönem'e ait alanlar çok yaygın değildir. Bu dönemdeçevrelerinde tortul ve metamorfik araziler oluşmuştur."

Bir bilim insanının yukarıda verdiği bilgide boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Zonguldak
B) Anamur
C) Yıldız Dağları
D) Artvin
E) Biga Yarımadası

8. Kuaterner Dönem'de;

- I. insan hayatının başlaması,
II. günümüz iklimlerinin oluşması,
III. buzul devirlerinin başlaması ve bitmesi

olaylarından hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Türkiye'nin tektonik olarak genç bir yapıya sahip olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Linyit yatakları bakımından zengin olması
B) Tektonik deprem riskinin yüksek olması
C) Jeotermal enerji potansiyelinin fazla olması
D) Ortalama yükseltisinin fazla olması
E) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

10. I. İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının oluşması
II. Su altı volkanizmasının yaşanması
III. Taş kömürü yataklarının oluşması

Türkiye'nin jeolojik süreçlerde yaşadığı yukarıdaki olayların eskiden yeniye doğru sıralanması aşağıdakilerden hangisi gibidir?

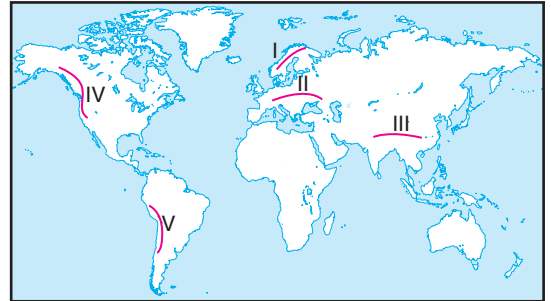
- A) I – II – III B) I – III – II C) III – II – I
D) II – III – I E) III – I – II

11. • Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur.
• Dünya'nın çeşitli bölgelerinde linyit, petrol, bor ve tuz yatakları oluşmuştur.
• Dünya genelinde şiddetli volkanizma yaşanmıştır.

Yukarıda verilen olaylar aşağıdaki jeolojik dönemlerden hangisine aittir?

- A) Kuaterner B) Tersiyer
C) Mesozoyik D) Paleozoyik
E) Prekambriyen

12. Aşağıdaki haritada bazı dağlar numaralandırılarak verilmiştir.

Bu dağlardan hangisi III. Jeolojik Zaman'da oluşmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

İç Kuvvetler

1. Derste, dünya fiziki haritasını tahtaya asan öğretmen "Arkadaşlar, dünyanın önemli kıvrım dağlarından Kayalık ve And Dağları genel olarak kuzey-güney yönünde uzanırken Alp ve Himalaya Dağları genel olarak batı-doğu yönünde uzanır. Sizce dağların bu uzanış doğrultusunun farklı olmasının nedeni nedir?" sorusunu öğrencilere sormuş ve öğrencilerden şu cevapları almıştır.

Evrım: Dış kuvvetlerin etki alanının, bu alanlarda farklılık göstermesi

Ezgi: Oluşum zamanlarının farklı olması

Mert: Levhaların hareket yönlerinin farklı olması

İsa: Alp ve Himalaya Dağları'nın daha geniş bir alanda etkili olması

İrem: Tortulların esnekliğinin farklı olması

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği cevap doğrudur?

- A) Evrım B) Ezgi C) Mert
D) İrem E) İsa

2. Farklı yoğunluk ve kalınlıktaki levhalar, manto üzerinde yüzer durumdadır. Bu levhalar, mantoya ağırlıkları oranında gömülür ve bir dengede durur. Buna "izostatik denge" denir.

Buna göre;

- I. depremler,
II. buzulların erimesi,
III. deniz tabanlarında tortulanma,
IV. kayaç döngüsü

olaylarından hangileri izostatik dengenin bozulması ve epirojenez olayının meydana gelmesi-ne neden olur?

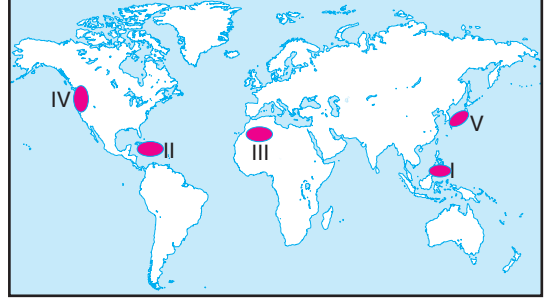
- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

3. Geniş yer kabuğu parçalarının yükselip alçalmasına epirojenez denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi epirojenez sonucu meydana gelmiş olaylardan biri değildir?

- A) İskandinav Yarımadası'nın yükselmesi
B) Lav platolarının oluşması
C) Kıyılarda taraçaların oluşması
D) Yeni bir kara parçasının ortaya çıkması
E) Egeid kara kütlelerinin çökmesi

4. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılmış alanlardan hangisinde deprem riski daha azdır?

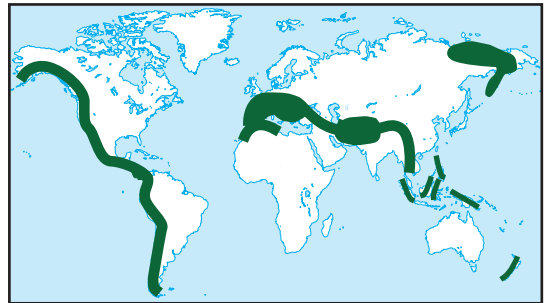
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Manto katmanında ergimiş hâlde bulunan maddeler hafifleyerek yükselir. Yükselen bu maddeler üst kısımlarda soğuyarak ağırlaşır ve aşağıya iner. Manto katmanında meydana gelen bu harekete konveksiyonel akıntılar denir. Bu akıntılar aynı zamanda iç kuvvetlerin de kaynağını oluşturur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi konveksiyonel akıntıların oluşturduğu olaylardan biri değildir?

- A) Depremler B) Epirojenez
C) Orojenez D) Volkanizma
E) Karstlaşma

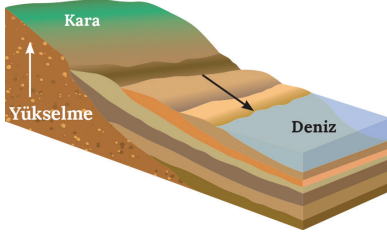
6. Dünya'nın oluşumundan bugüne kadar dört büyük orojenez olayı meydana gelmiştir.

Buna göre haritada yeşil renk ile gösterilen alanda aşağıdaki hangi orojenezin dağılışı gösterilmiştir?

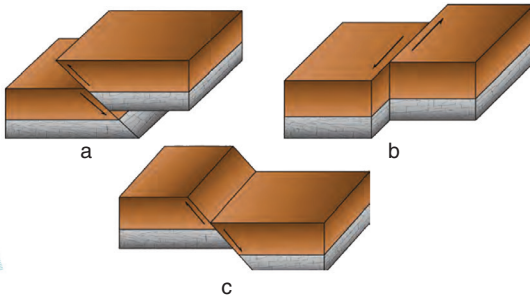
- A) Huron B) Hersiniyen C) Kaledoniyen
D) Alp E) Eski kıta çekirdekleri

7. Aşağıda bir yer şeklinin oluşum süreci gösterilmiştir.

Görselde oluşumu verilen coğrafi olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Regresyon B) Transgresyon
C) Orojenez D) Batolit
E) Seizma
8. Su kütlelerinin tabanlarında, dış kuvvetlerin karalardan aşındırıp taşıyarak biriktirdiği tortul kütleler farklı sertlikte tabakalar oluşturur. Bu tabakalara, levhaların uyguladığı yan basınçlar sonucu kıvrılma ve kırılma ile çeşitli yer şekilleri oluşur.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi kıvrılma ve kırılma sırasında meydana gelmiş bu yer şekillerine örnek verilemez?
- A) Horst B) Dayk
C) Antiklinal D) Senklinal
E) Graben
9. Aşağıdaki görsellerde bazı fay tipleri gösterilmiştir.

Buna göre bu fay tipleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	a	b	c
A)	Normal	Ters	Doğrultu atımlı
B)	Ters	Normal	Doğrultu atımlı
C)	Ters	Doğrultu atımlı	Normal
D)	Normal	Doğrultu atımlı	Ters
E)	Doğrultu atımlı	Ters	Normal

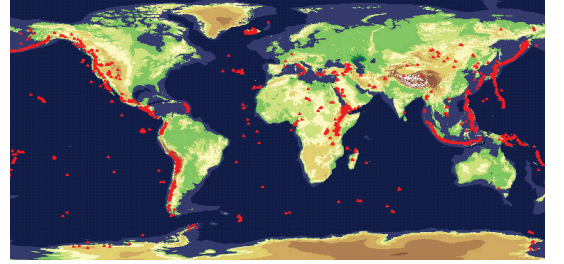
İç Kuvvetler

10. Magmanın yeryüzüne çıkmadan yer kabuğunun derinliklerindeki çatlak ve boşluklarda soğumasıyla derinlik volkanizması şekilleri oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi derinlik volkanizması ile oluşmuş şekillerden biri değildir?

- A) Batolit B) Lakolit C) Dayk
D) Maar E) Sill

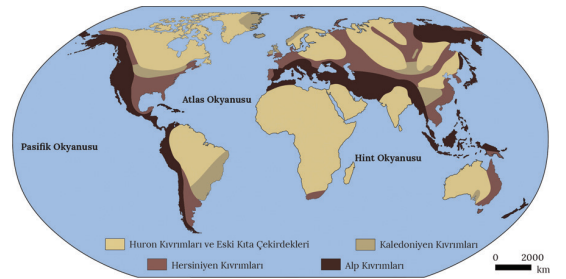
11. Aşağıdaki haritada depremlerin ve volkanizmaların yaygın olduğu alanlar verilmiştir. Bu alanlardan biri de Pasifik Ateş Çemberi'dir.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerden hangisi Pasifik Ateş Çemberi'nde yer almaz?

- A) Şili B) Peru
C) Japonya D) İtalya
E) Filipinler

12. Aşağıdaki haritada iç kuvvetlere bağlı oluşan bir yeryüzü şeklinin dünyadaki dağılışı verilmiştir.

Haritada dağılışı verilen yeryüzü şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tektonik deprem bölgeleri
B) Volkanik alanlar
C) Orojenez alanları
D) Masif sahaları
E) Transgresyon sahaları

Kayaçlar

1. Farklı tür ve özelliklere sahip olan kayaçlar oluşum şartlarına, fiziksel ve kimyasal özelliklerine göre üç ana gruba ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi organik tortul kayaçlar arasında yer almaz?

- A) Konglomera B) Mercan kalkeri
C) Linyit D) Taş kömürü
E) Tebeşir

2. Magmanın yer kabuğunun içinde ya da yüzeye çıkarak katılaşması ile oluşan kayaçlara magmatik kayaçlar denir.

Aşağıdakilerden hangisi magmatik kayaçlardan biri değildir?

- A) Granit B) Gabro C) Andezit
D) Bazalt E) Kuvarsit

3. Dış kuvvetlerin etkisi ile parçalanmış materyallerin göl, deniz ve karaların çukur yerlerinde birikmesi ile tortul kayaçlar oluşur. Oluşan tortul kayaçların içinde döneminin özelliklerini yansıtan fosillere rastlanır.

Buna göre aşağıda verilen kayaçlardan hangisinde fosillere rastlanır?

- A) Sünger taşı B) Obsidyen
C) Kalker D) Tüf
E) Bazalt

4. Kimyasal tortul kayaçların suda rahat eriyebilmesi nedeniyle buldukları yerlerde karstik şekiller yaygın olarak görülür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kimyasal tortullara bağlı olarak oluşmuş karstik şekillerden biri değildir?

- A) Traverten B) Kırgıbayır
C) Polye D) Dolin
E) Obruk

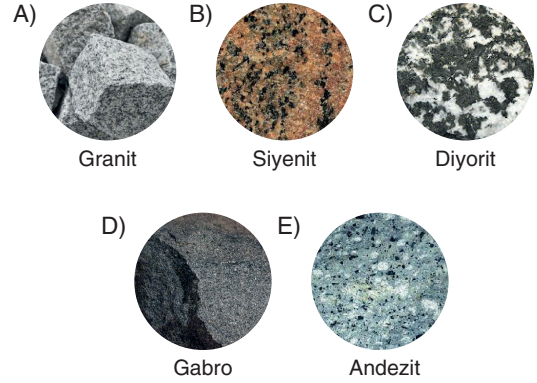
5. Yeryüzüne çıkmadan yerin derinliklerinde soğuyup katılaşan magmatik kayaçlar, yavaş soğudukları için iri kristalli ve serttir. Bu kayaçlara derinlik kayaçları da denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi derinlik kayaçlarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Bünyelerinde fosiller bulunur.
B) Aşınmaya karşı dirençli oldukları için yer şekillerinin oluşum süreci uzun zaman alır.
C) Genel olarak açık renklidir.
D) Zamanla yeryüzüne çıkanların bir kısmı topoğrafyasını oluşturur.
E) Bir kısmı yüksek basınç ve sıcaklığın etkisi ile başkalaşım kayaçlarına dönüşür.

6. Kayaçların, yer kabuğunun ağırlığı ve magmanın sıcaklığı ile metamorfizmaya uğraması sonucu başkalaşım kayaçlar meydana gelmiştir.

Buna göre aşağıda görselleri verilen kayaçlardan hangisi metamorfizmaya uğrayarak gnaysa dönüşür?

7. Kayaçların içerisindeki bazı mineraller suda erir, çeşitli alanlarda bu suyun buharlaşması ile mineraller çökerek birikir. Biriken bu tortulların sertleşmesi ile kimyasal tortul kayaçlar oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu kayaç türüne örnek verilemez?

- A) Kalker B) Jips
C) Traverten D) Konglomera
E) Kaya tuzu

8. Tortul ve magmatik kayaçların yer kabuğunun derinliklerinde yüksek sıcaklık ve basınç altında yapısal ve mineral özelliklerinin değişmesi ile başkalaşım kayaçlar oluşur.

Buna göre yukarıda verilen kayaçlardan hangilerinin dönüşümleri yanlış eşleştirilmiştir?

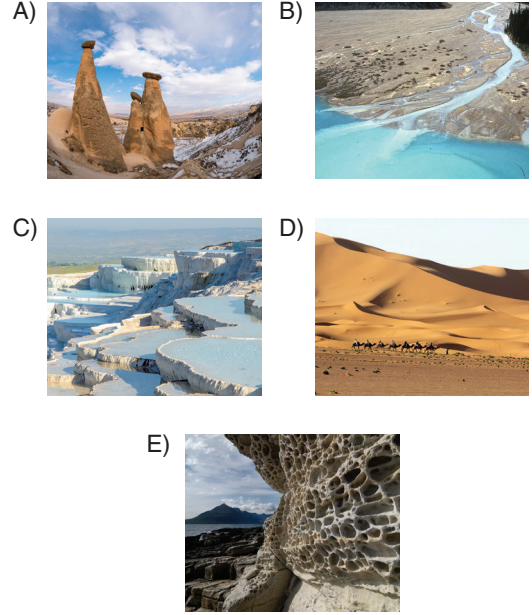
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
9. Dış kuvvetlerin etkisi ile parçalanmış kayaçların kil, mil, kum ve çakıl şeklinde ya da suda çözülmüş hâlde taşınan materyallerin göl, deniz ve karalardaki çukur alanlarda birikerek sertleşmesi sonucu tortul kayaçlar oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi tortul kayaçların özelliklerinden biri değildir?

- A) Büyük bölümü tabakalı yapıdadır.
B) Oluştukları dönemin özelliklerini yansıtır.
C) Ayrışan ve çözülen materyallerin birikmesi ile oluşmuştur.
D) Yavaş oluştukları için iri kristallidir.
E) Bünyelerinde fosillere rastlanır.

Kayaçlar

10. Magmatik yüzey kayaçlarının yaygın olduğu alanlarda aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisinin oluşması beklenir?

11. Kayaçlar, çeşitli minerallerin bir araya gelmesiyle meydana gelen katı cisimlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kayaçların özelliklerinden biri değildir?

- A) Magmatik kayaçlar, yer kabuğunun yaklaşık %65'ini oluşturur.
B) Petrografi, taşları inceleyen bilim dalıdır.
C) Organik tortul kayaçlar dışındaki tüm kayaçların kökeni magmadır.
D) İlk çağlardan beri insanlar tarafından kullanılmıştır.
E) Magmatik yüzey kayaçları, derinlik kayaçlarından daha sert yapıdadır.

12. Yer altındaki gözenek ve boşluklarda bulunan sular ile yüzey sularının, doğadaki kayaçları çözmesiyle oluşan yer şekillerine, karstik şekil denir. Kolay çözünebilen kayaçların bulunduğu arazilerde karstik şekiller daha geniş alan kaplar.

Buna göre aşağıda verilen kayaçlardan hangisinin üzerinde karstik şekillerin oluşması beğlenmez?

- A) Kalker B) Kaya tuzu
C) Traverten D) Granit
E) Alçı taşı

Türkiye'de İç Kuvvetler

1. Ülkemizde epirojenez her yerde aynı şekilde meydana gelmemiştir. Anadolu Yarımadası genel olarak yükselirken Çukurova ve Ergene Ovası çökmüştür.

Çukurova ve Ergene Ovası'nın bugünkü konumları da dikkate alındığında çökmelerinin sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Tortulaşma B) Aşınma
C) Penetlenleşme D) Buzullaşma
E) Volkanizma

2. Ülkemiz topraklarının, Tersiyer'in ortalarından itibaren tektonik hareketlerin etkisi ile büyük bölümü kara hâline gelmiş ve Tersiyer'in sonlarına doğru epirojenezle yükselmeye başlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ülkemiz arazisinin yakın zamanda toptan yükseldiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Volkanik dağların geniş yer kaplaması
B) Alp-Himalaya Dağ Kuşağı'nda yer alması
C) Yer şekilleri çeşitliliğinin fazla olması
D) Platoların geniş yer kaplaması
E) Önemli çöküntü ovalarının bulunması

3. Türkiye'nin yer şekillerinin oluşumunda iç kuvvetler önemli bir etkiye sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkisi yoktur?

- A) Ege Denizi ve Ege adaları
B) İç Anadolu'daki volkanik dağlar
C) Kuzey Anadolu'daki kıvrım dağları
D) Doğu Anadolu'daki çöküntü ovaları
E) Çarşamba ve Bafra delta ovaları

4. Anadolu Yarımadası, Tetis Denizi'nin altındayken, Alp Himalaya Orojenezi ile kara kütlesi hâline gelmiştir.

Buna göre ülkemizin haritadaki görünümünü almasında;

- I. Paleozoyik,
II. Mesozoyik,
III. Senozoyik

dönemlerinden hangilerindeki hareketliliğin etkisi daha fazla olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Arabistan Levhası'nın kuzeye hareket etmesi ile sıkışarak yükselen Doğu Anadolu'da çok sayıda tektonik ova oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu ovalardan biri değildir?

- A) Erzincan B) Erzurum C) Nazilli
D) Muş E) Elazığ

6. Batı Anadolu'da, sert tabakaların kırılıp yükselmesi sonucu oluşmuş ve jeologların horst olarak isimlendirdiği kırık sıradağlar bulunur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi horst özelliği taşımaz?

- A) Sultan Dağı B) Bozdağlar C) Yunt Dağları
D) Aydın Dağları E) Madra Dağı

7. Batı Anadolu'da sert tabakaların kırılması sonucunda çöken graben alanlarda tektonik ovalar oluşmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi graben içinde oluşmuş tektonik bir ova değildir?

- A) Bakırçay
B) Gediz
C) Büyük Menderes
D) Küçük Menderes
E) Düzce

8. Volkanik arazilerle ilgili,

- I. Maden bakımından zengindir.
II. Mineral bakımından zengindir.
III. Yer altı suları bakımından zengin topraklar oluşur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

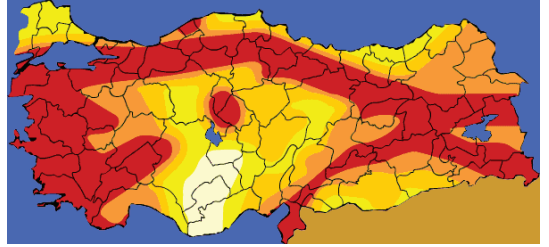
9. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisinde volkanik araziler daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Önemli fay hatlarının yer aldığı bir coğrafyada yer alan ülkemizde, deprem her an yaşanabilecek bir doğa olayıdır.

Buna göre aşağıda verilen illerimizden hangisinde deprem riski daha yüksektir?

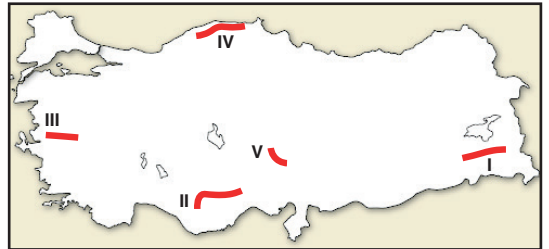
- A) Denizli B) Mersin C) Aksaray
D) Karaman E) Mardin

11. Ülkemizde Kuzey Anadolu Fay Hattı, Güney Anadolu Fay Hattı ve Batı Anadolu Fay Hattı olmak üzere üç fay hattı bulunur.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisi Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde yer alır?

- A) İzmir B) Erzincan C) Malatya
D) Mardin E) Trabzon

12. Orojenez sonrasında sert yapıları tabakaların kırılıp yükselmesiyle kırık dağlar oluşur.

Buna göre haritada numaralandırılmış alanların hangisinde kırık dağlar bulunur?

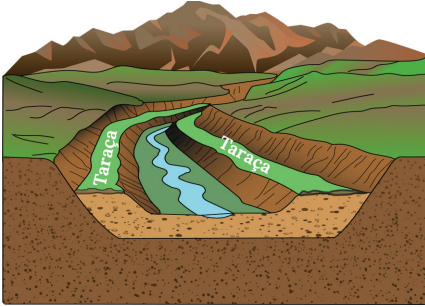
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Dış Kuvvetler

1. Aşağıda verilen yeryüzü şekilleri, oluşumuna neden olan dış kuvvete göre gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

A) Obruk B) Dolin C) Hamada
D) Barkan E) Menderes

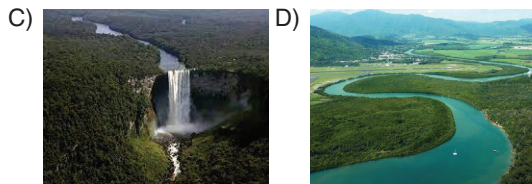
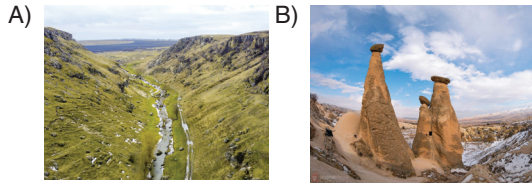
2. Aşağıdaki görselde bir yeryüzü şekli gösterilmiştir.

Görselde verilen bu yeryüzü şeklinin oluşumunda aşağıdaki dış kuvvetlerden hangisi etkilidir?

A) Akarsular B) Rüzgârlar
C) Buzullar D) Yer altı suları
E) Dalgalar

3. Aşağıda verilen yeryüzü şekillerinden hangisinin oluşumunda akarsuların hem aşındırması hem de biriktirmesi birlikte etkili olmuştur?

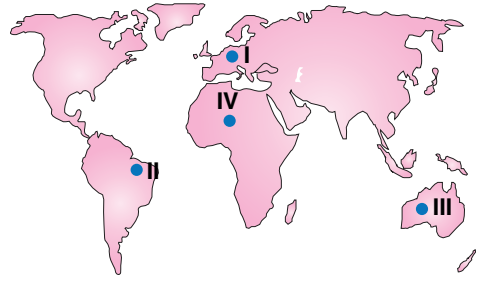
4. Denge profiline ulaşmış bir akarsu ile ilgili,

I. Yatak eğimi azalmıştır.
II. Enerji potansiyeli azalmıştır.
III. Yana aşındırması artmıştır.

Yorumlarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Rüzgârlar, bitki örtüsünün seyrek olduğu kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde yer şekillerinin oluşumunda daha fazla etkili olur.

Buna göre haritada numaralandırılarak verilen yerlerin hangilerinde rüzgârlar yeryüzünün şekillenmesinde daha fazla etkilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Akarsuların denize döküldükleri yerlerde, taşıdıkları malzemeleri biriktirmesiyle oluşturdukları birikintilere "delta ovası" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir kıyıda delta oluşması için gerekli olan koşullardan biri değildir?

A) Kıta sahanlığının geniş olması
B) Akarsuyun bol malzeme taşması
C) Akarsuyun akış hızının az olması
D) Kıyı derinliğinin az olması
E) Kıyıda güçlü dalgaların hâkim olması

7.

Karstik Aşınım Şekilleri

- Lapyta
- Dolin
- ...?.....
- Uvala
- Polye
- Galeri
- Mağara

Bu tabloda “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Sarkıt B) Obruk C) Sirk
D) Drumlin E) Dev kazanı

8. Örtü ve vadi buzullarından koparak akıntılarla deniz veya okyanuslarda ilerleyen buz kütlelerineX....., kutuplara yakın kesimlerde çok geniş alanları kaplayan kalın buzul örtülerineY..... denir.

Bu parçada X ve Y ile belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	X	Y
A)	Sirk buzulu	Takke buzulu
B)	Sirk buzulu	Vadi buzulu
C)	Vadi buzulu	Örtü buzulu
D)	Aysberg	Örtü buzulu
E)	Aysberg	Takke buzulu

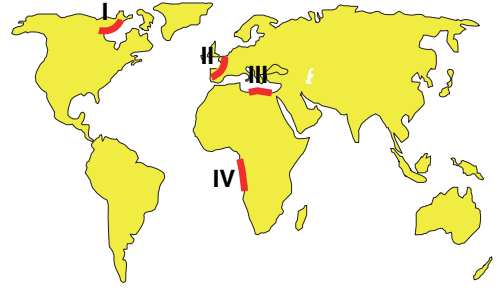
9. Dağların denize dik uzandığı yerlerde enine kıyılar oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi bu kıyıların özelliklerinden biri değildir?

- A) Falez oluşumu fazladır.
B) Kıta sahanlığı geniştir.
C) Girinti, çıkıntı fazladır.
D) Doğal liman oluşumu fazladır.
E) Deniz etkisi iç kesimlere rahat sokulur.

Dış Kuvvetler

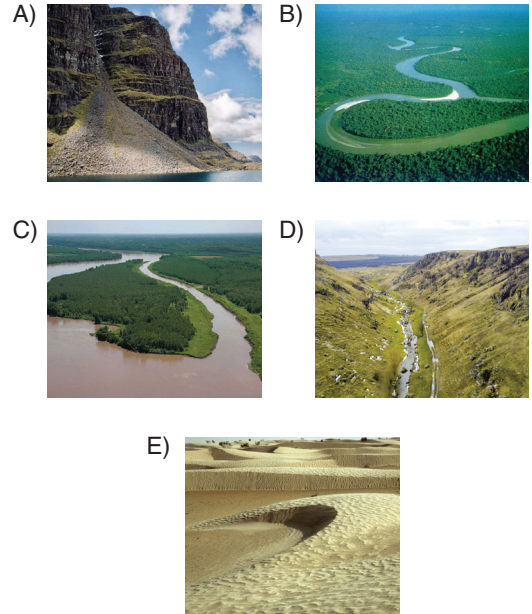
10. Kıyı tiplerinin oluşmasında buzullar, akarsular, dalga ve akıntılar gibi birçok etmen etkili olur.

Buna göre haritada numaralandırılarak verilen yerlerin hangilerinde gelgit etkisi ile oluşmuş kıyı tipleri daha fazla görülür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisi farklı bir dış kuvvet tarafından oluşturulmuştur?

12. Aşağıda verilen yeryüzü şekli ve oluşturan dış kuvvet eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Yeryüzü Şekli	Oluşturan Kuvvet
A)	Peribacası	Akarsu
B)	Hörgüç kaya	Buzul
C)	Mağara	Yer altı suları
D)	Delta	Dalga
E)	Barkan	Rüzgâr

Türkiye'de Dış Kuvvetler

1. Akarsuların çavlan, çağlayan ya da şelaleler oluşturduğu yerlerde görülen, yukarıdan dökülen suların düştüğü yeri aşındırmasıyla meydana gelen çanaklara "dev kazanı" denir.

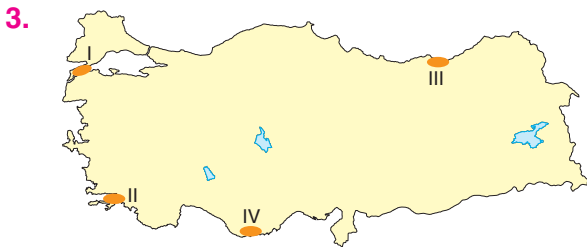
Buna göre aşağıdaki akarsuların geçtikleri arazilerin eğimleri göz önüne alındığında, hangisinin yatağı boyunca **daha fazla dev kazanı oluşturduğu** söylenebilir?

- A) Ergene B) Gediz
C) Bakırçay D) Çoruh
E) Küçük Menderes

2. I. Yağış miktarı
II. Kıyı ikliminin yayılım alanı
III. Yağış rejimi
IV. Kıyı tipi

Dağların genel olarak Akdeniz'de kıyı şeridine paralel, Ege'de ise dik uzanması bu iki kıyıda yukarıdakilerden hangisinin farklı olmasına neden **olmamıştır**?

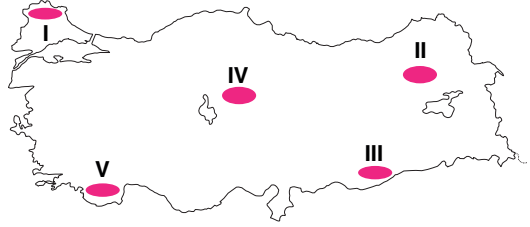
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangilerinde **ria tipi kıyılar** görülür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

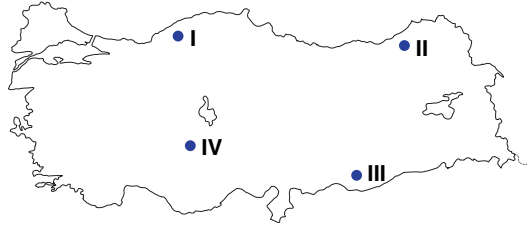
4. Karstik araziler, eriyebilen kayaların hâkim olduğu bölgelerde yaygınlık gösterir.

Buna göre Türkiye haritasında numaralandırılarak verilen yerlerin hangisinde bu tür arazilere **daha fazla rastlanır**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Rüzgârlar, bitki örtüsünün zayıf olduğu kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde etkilidir.

Buna göre Türkiye haritasında numaralandırılarak verilen alanların hangilerinde rüzgârların etkisinin **daha fazla olduğu** söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Falezler, kıta sahanlığının dar olduğu kıyılarda dalga ve akıntıların oluşturduğu dik kıyılarıdır.

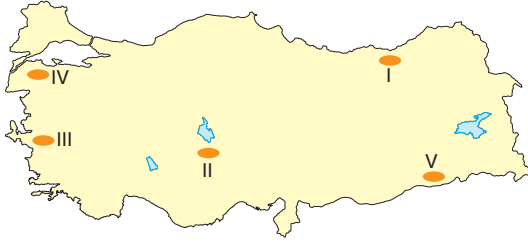
Buna göre aşağıdakilerden hangi iki il arasında falezlere **daha fazla rastlanır**?

- A) Muğla – İzmir
B) İzmir – Çanakkale
C) Balıkesir – Kocaeli
D) Giresun – Artvin
E) Mersin – Hatay

7. Türkiye’deki yer şekillerinin oluşum sürecinde dış kuvvetlerin etkisi göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Okyanuslara kıyısı olmadığı için boyuna kıyılarına rastlanır.
 B) Karstik şekillere daha çok Doğu Karadeniz kıyılarında rastlanır.
 C) Dalga birikim şekillerine daha çok Antalya kıyılarında rastlanır.
 D) Rüzgârların şekillendirici etkisine daha çok Ege kıyılarında rastlanır.
 E) Buzul şekillerine 2200 metreden daha yüksek yerlerde rastlanır.

8. Toprak tabakasının, ana kaya ile birlikte yamaç boyunca eğim yönünde yer değiştirmesine “heyelan” denir.

Buna göre haritadaki numaralandırılmış alanların iklim ve topoğrafik yapıları göz önüne alındığında, hangisinde heyelanların daha fazla görüldüğü söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Tombolo, kıyıya yakın bir ada ile kıyı arasının dalga ve akıntıların sürüklediği materyallerle dolmasıyla oluşan dalga birikim şeklidir.

Buna göre aşağıdaki yarımadalardan hangisi tomboloya örnek verilebilir?

- A) Kapıdağ B) Çatalca C) Gelibolu
 D) Biga E) Kocaeli

10. Konya’nın Karapınar ilçesinde yaklaşık 40 metre çapında 20 metre derinliğinde obruk oluştu. İlçede daha önce 350 olarak bilinen obruk sayısı 600’e ulaştı. Obrukların insan hayatını tehdit eder duruma geldiğini kaydeden yetkililer, özellikle yörede tarımla uğraşan insanlar açısından sorunlara neden olacağı için bir an önce çözüm üretilmesini belirttiler.

(Basında 23/09/2017)

Basına konu olacak kadar büyük boyutlara da varabilen obrukların oluşmasında;

- I. rüzgârlar,
 II. yer altı suları,
 III. akarsular

dış kuvvetlerinden hangilerinin etkisi daha fazla olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III

11. Aşağıda verilen “yer şekilleri ve dış kuvvet” eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Kızören Obruğu – Karstik
 B) Köprülü Kanyon – Akarsu
 C) Lara Falezleri – Rüzgâr
 D) Kapıdağ Yarımadası – Dalga
 E) Kaçkar Dağı Sirk Gölü – Buzul

12. Ülkemizin engebeli ve yüksek bir görünüme sahip olması, dış kuvvetlere ait faaliyetlerin hızlanmasına neden olmuştur.

Buna göre aşağıda verilen yer şekillerinden hangisinin oluşumunda dış kuvvetlerin etkisi yoktur?

- A) Birikinti konileri
 B) Kapıdağ Yarımadası
 C) Çukurova
 D) Çanakkale Boğazı
 E) Göksu Kanyonu